

Inbreng H₂ Platform ten aanzien van de [Kabinetsvisie Waterstof](#)
Voorzitter Robert Dencher (robert.dencher@h2-platform.nl)
6 mei 2020

Geachte leden van de Kamercommissie voor EZK,

Bij deze geeft het H₂ Platform, namens haar participanten uit de sector graag haar inbreng over de waterstofvisie; mede met het oog op uw aankomende vragenronde.

De meerwaarde van waterstof ligt bij toepassingen die moeilijk te elektrificeren zijn, waar behoefte blijft aan moleculen. Zoals de Kabinetsvisie schrijft, er is zicht op een forse kostenreductie, 50-60% in de komende 10 jaar. Daarmee kan waterstof dé emissievrije energiedrager worden voor toepassingen als zwaar en lange afstands-transport, semi-stationaire toepassingen op bijvoorbeeld de bouwplaats, verwarmen van oudere, slecht te isoleren woningen, industriële vraag naar hoge temperatuur warmte en voor het opvangen van pieken en dalen in hernieuwbare elektriciteitsproductie en -vraag.

Toepassing van waterstof biedt Nederland ook grote economische kansen en voordelen. Nederland is reeds de grootste waterstofproducent binnen Europa (circa 800.000 ton/jaar), en heeft daarom een hoge mate van vakkennis. De geplande expansie in waterstof biedt Nederland een nieuw, breder macro-economisch perspectief. Denk daarbij aan de bestaande industriële gassector, maar ook aan de maakindustrie – bijvoorbeeld leveranciers van systemen: electrolyzers, brandstofcellen, infrastructuur, compressoren, tankinstallaties, verwarmingsketels. Daarnaast biedt waterstof een oplossing voor topsectoren van de Nederlandse industrie die op den duur CO₂-vrij moeten worden.

We hebben nu een vertaling nodig van visie naar concrete ambities en bijhorende acties om de schaal te creëren die nodig is. Dat betekent stimulering van de productie én het gebruik van “blauwe” en “groene” waterstof en het organiseren van de transport infrastructuur. Deze drie zaken moeten hand in hand stappen maken. Overheidsregie en -stimulering is nodig om de markt kansen te bieden. Anders realiseren we niet de groei van waterstof als duurzaam alternatief, noch de ambitie uit het klimaatakkoord omtrent 3-4 GW elektrolyse capaciteit in 2030.

1. Wij verzoeken de Kamer aan te dringen op een stappenplan dat helder in tijd aangeeft hoe een reeks acties gaan leiden tot realisatie van de ambities uit het klimaatakkoord.

Hieronder een aantal suggesties om de visie met concrete acties in gang te zetten:

2. Stimulering van de productie: groene waterstof

- De productie van groene waterstof zal met het huidige pakket niet van de grond komen richting de genoemde ambities (3-4 GW elektrolyse in 2030). De SDE++ beoordeelt de productie van groene waterstof – elektrolyse - onterecht negatief door uit te gaan van de inzet van deel fossiele elektriciteit bij de elektrolyse en door enkel 2000 draaiuren per jaar als duurzaam te bestempelen. De hernieuwbare elektriciteitssector kan aan een extra vraag vanuit groene waterstof producenten voldoen; met graagte zelfs. Zon- en windparken draaien tezamen het grootste deel van de tijd. Voor een goede businesscase en uitrol conform het Klimaatakkoord is juist extra vraag essentieel en nu beperkend, zoals de [Afry-studie](#) onlangs toonde.
- De ‘*nieuwe tijdelijke exploitatiesteun*’ van 35 mln. per jaar is te beperkt voor het halen van de doelen.

Wij verzoeken de Kamer aan te dringen op een SDE++ regeling die de productie van waterstof uit hernieuwbare energie daadwerkelijk stimuleert. Zo ‘n regeling moet een methodiek definiëren die elektrolyse op basis van elektriciteit uit aanwijsbare zon- en windparken toestaat en mogelijk maakt - en dus volledig CO₂-vrij is, zonder de beperking van maximaal 2000 draaiuren. Wij verzoeken de Kamer aan te dringen op een proces om in samenspraak met de sector uiterlijk de SDE++ voor 2021 hierop in te richten.

3. Organiseren van de H₂-transportinfrastructuur

Waterstof is per eenheid energie veel goedkoper te transporteren dan bijvoorbeeld elektriciteit. Ook kan het huidige gasnet hiervoor gebruikt worden. De realiteit van vandaag is dat die infrastructuur voor waterstof nog ontbreekt en verantwoordelijkheden voor realisatie onhelder zijn. Een andere overweging in de decarbonisatie is het aspect tijd. De aanleg van nieuwe elektrische kabels duurt veel langer en is duurder dan het aanpassen van het bestaande, deels vrijkomende aardgas leidingnet.

Wij verzoeken de Kamer erop aan te dringen dat de overheid een regisserende rol op zich nemen voor de ontwikkeling van de benodigde waterstof infrastructuur zoals de backbone tussen de Nederlandse industrieclusters, maar ook voor marktwerking en coördinatie met omringende landen. Waar mogelijk wordt de bestaande aardgasinfrastructuur hierbij benut.

4. Stimulering van het gebruik van waterstof als duurzaam alternatief

De ontwikkeling van **waterstof in de mobiliteit** heeft de laatste paar jaar grote stappen gemaakt, o.a. behulp van de DKTI-subsidies. Tankstationhouders zijn geïnteresseerd en de voertuigen stroom komt op gang. Het is echter essentieel voor het vertrouwen in de markt om de kip-ei situatie te doorbreken en dat het “Convenant Stimulering Waterstofmobiliteit” er snel komt. **Wij verzoeken de Kamer erop aan te dringen dat dit Convenant er in 2020 daadwerkelijk komt en de middelen (bijv. DKTI subsidie 's) vrij te maken om de 50 tankstations in 2025 te realiseren.**

Voor de **gebouwde omgeving** is waterstof op termijn een goed alternatief voor het verwarmen van oudere, alleen tegen extreme kosten te isoleren woningen. De bestaande gas infrastructuur kan gebruikt worden, hetgeen een kosten- en tijdsvoordeel kan opleveren. Om succesvol te kunnen zijn, moet daar nu al ervaring mee worden opgedaan via proefprojecten. **Wij verzoeken de Kamer aan te dringen op het continueren en uitbreiden van het aantal proefprojecten, zoals in Hoogeveen en Rozenburg, tot 3-5 projecten, met het oog op mogelijk grootschaliger toepassing in de toekomst.**

Voor de **industrie** die reeds veel waterstof gebruikt zijn met name de bovengenoemde voorwaarden - grootschalige betaalbare productie van “blauwe” en “groene” waterstof en transportinfrastructuur – van belang. **Wij verzoeken de Kamer aan te dringen op een stappenplan dat helder in tijd de reeks acties aangeeft die moeten leiden naar realisatie van de ambities uit het klimaatakkoord.**

5. **Regelgeving** : Naast de hierboven genoemde beleidsvragen zijn er een aantal regelgeving kwesties waarvoor wij uw aandacht vragen
- a) **Duurzaam geproduceerde waterstof moet bij gebruik voor transport gewaardeerd worden als hernieuwbare en klimaat-neutrale energie.** Groene waterstof moet in aanmerking komen voor hernieuwbare brandstof eenheden (HBE) en voor broeikasgaseenheden (BKE), blauwe waterstof voor BKE. Dit moet worden geregeld bij de implementatie van de zogenoemde Renewable Energy Directive 2 (RED 2) in Nederland.
 - b) **Emissievrij vervoer op waterstof moet worden beloond in (nieuw) fiscaal beleid;** dus ook in beleid rond een eventuele kilometerheffing, milieuzones en beperkingen aan mobiliteit vanuit het stikstofbeleid.
 - c) De overheid moet voor het **eigen wagenpark en bij aanbestedingen** het gebruik van waterstof bij openbaar- en doelgroepenvervoer stimuleren. Tevens ondersteunt ze de ontwikkeling van emissie-vrije voertuigen door Nederlandse voertuigfabrikanten.

Certificering moet met spoed worden gerealiseerd, liefst EU-breed en van zowel blauwe als groene waterstof, zodat partijen specifiek voor duurzaam geproduceerde waterstof kunnen kiezen. Het in het Europese project CertifHy ontwikkelde certificeringskader wordt hierbij geadviseerd.